

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์จะแสวงหาความร่วมมือในระหว่างสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อที่จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์ให้สามารถเป็นที่พึ่งของเกษตรกรตามหลักการของสหกรณ์ที่ต้องการให้องค์กรสหกรณ์เป็นองค์กรที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การศึกษาได้ดำเนินการระหว่างเดือนกันยายน 2548 - สิงหาคม 2549 วิธีการศึกษาเริ่มจากการศึกษาถึงสถานการณ์ และสถานภาพของกลุ่มสหกรณ์การเกษตรและองค์กรประชาชนโดยทั่วไป จากนั้นก็ได้มีการจัดประชุมใหญ่ขององค์กรเป้าหมาย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการและระดมความคิดเพื่อแสวงหาความร่วมมือระหว่างสหกรณ์การเกษตรและองค์กรประชาชน โดยใช้กระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control) ผลของการประชุมปรากฏว่าทุกองค์กรได้ให้ความสนใจในการที่จะทำให้เกิดเครือข่ายขึ้นอย่างจริงจังในจังหวัดมหาสารคาม ต่อมาได้มีการประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่ง ผลของการประชุมสรุปได้ว่า ให้มีการดำเนินการวิจัยในเรื่องเครือข่ายข้าวและเครือข่ายผ้า ซึ่งได้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายกันแต่เดิมมาแล้ว โดยกิจกรรมที่จะดำเนินการก็จะเป็นการพัฒนาเครือข่ายให้กว้างขวางขึ้น ทั้งจำนวนและปริมาณธุรกิจ ทั้งนี้โดยการจัดเวทีให้มีการประชุมย่อยในแต่ละเครือข่ายหลายๆครั้งอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในการเชื่อมโยงธุรกิจและกิจกรรมซึ่งกันและกัน โดยผลของการดำเนินการ ทำให้เครือข่ายข้าว ซึ่งมี สหกรณ์การเกษตรบรบือ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรกันทรวิชัย จำกัด เป็นแกนนำ ได้มีการเชื่อมโยงธุรกิจทางด้านเงินฝาก การรับซื้อข้าวเปลือก การขายข้าวสารและเมล็ดข้าวเปลือกพันธุ์ดี กับสหกรณ์การเกษตรอื่นๆเป็นจำนวนเพิ่มขึ้น และเครือข่ายผ้า ซึ่งมีศูนย์วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผ้าไหมตำบลกุดรังหรือกลุ่มแม่บ้าน บ้านกุดรังเดิม ได้มีการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ด้านการทอผ้ากับกลุ่มแม่บ้านต่างๆเพิ่มขึ้น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายสวัสดิการฌาปนกิจซึ่งเป็นกิจกรรมใหม่ขึ้นด้วย สำหรับประเด็นที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาความยากจนนั้น พบว่า จากบทบาทของการเชื่อมโยง ทำให้สมาชิกของเครือข่ายที่จดทะเบียนคนจน มีโอกาสในการประกอบอาชีพและสามารถเพิ่มรายได้ให้กับตนเองได้

Abstract

This research project aims at establishing a network for cooperation among the agricultural cooperatives and the occupation groups within the Mahasarakham province and strengthening the networking of cooperatives and the occupation groups so that they will be more self-reliant and able to promote better cooperation among members of the cooperatives and occupation groups. The study was carried out between September 2005 and August 2006. During the initial period, the general situation of the cooperatives and occupation groups of the province as well as the status of their networking was explored. A general meeting of the agricultural cooperatives and occupation groups of the province was convened, and discussion and brainstorming were done by using AIC (Appreciation Influence Control) process. As a result, all the participants had an opinion that a functional networking should be established among the agricultural cooperatives and occupation groups within the Mahasarakham province. After that, the second general meeting was convened. The conclusion from the general meeting called for the need of conducting research and development on the existing rice and silk-cloth weaving networks. The research and development activities include developing the networks to increase members and expand the business and activities. Smaller forums of the agricultural cooperatives and occupation groups were organized many times continuously, for information sharing and development of business and activity collaboration among networks. This research resulted in the expansion of the rice network. Borabue agricultural cooperatives limited and Kantarawichai agricultural cooperatives limited which were the core of network have established business links with several other agricultural cooperatives. The collaborative activities included the money deposit business, buying the paddy, selling the milled rice and good variety seeds. For the silk-cloth weaving network, Kud-rang housewife group, the core of network has organized many activities with other housewife groups in training on the methods of producing first class silk-cloth. A new network on cremation welfare has also been organized. Regarding the issue of poverty mitigation, it was found that the activities of the network provided better job opportunity and higher income for the poverty-registered members of the network.